

3875

מא.

פרוטוקול מס' 327
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' ד' אייר תשי"ט - 12.5.1959
בשעה 8.30

השתתפו:

חברי הועדה:

- ב. אבניאל - היו"ר
- מ. אונא
- ע. איכילוב
- מ. אולמרט
- ע. דגני
- י. ניצני
- ש. שורש

מוזמנים:

מר נוימן - מטעם מינהל המים
מר וירשובסקי - מטעם מינהל המים

סדר-היום:

המשך הדיון בחוק המים.

היו"ר ב. אבניאל:

אני פותח את הישיבה.
אנו ממשיכים בדיון בחוק המים - סעיף 107:

"הרכב מועצת המים".

מר וירשובסקי:

בסעיף זה לא סוכם הדיון בפסקה ג'. הויכוח התנהל על משמעות המלים "שני-שלישים של נציגי הצבור" - האם אלה הם שני שלישים מתוך שני-השלישים המופיעים בפסקה ב' או שהם דבר בפני עצמו.

כן לא סוכם הדיון בשאלת החלוקה בין נציגי הצרכנים ונציגי הספקים. מר נוימן הודיע כי יביא את השאלה בפני שר החקלאות. השאלה נדונה עם שר החקלאות וכתוצאה מדיון זה אנו מציעים כי סעיף ג) ינוסח כך:

"מספרם של נציגי הצרכנים במועצת המים לא יפתח מ-2/3 של נציגי הצבור במועצה, ומספרם של נציגי ספקי המים לא יעלה על שליש מנציגי הצבור בה; נציגי הצרכנים יחמנו בהחשב עם היקפי הצרכי למטרות המים השונות".

היו"ר ב. אבניאל:

אני חושב שהנוסח החדש הוא נכון ומוצדק.

ע. איכילוב:

אני אינני שותף לדעתך, כי אם לצרכנים יהיו 2/3 ולפי פסקה ב' יהיו נציגי הממשלה שליש מחברי המועצה, הרי במסיבות הקיימות של ההתפתחות בארץ, יהיו לממשלה הוליסתדרות 51% ואילו הרשויות המקומיות והחקלאות הפרטיות תהיה להם נציגות מבוטלת במועצת המים. אם נביא בחשבון שבין הצרכנים ישנם כאלה שהם בעלי "מקורות" וחברים בהנהלת חברת העובדים הרי שהחמונה היא שונה לגמרי

ש. שורש:

אתה מציע להשאיר את הנוסח המקורי?
כן. מכל מקום אני רוצה להבטיח שלמשלה לא
יהיו יותר מ-51 אחוז במועצת המים.

ע. איכילוב:

היו"ר ב. אבניאל:

האם הממשלה מתנגדת אם נקבע: "ובלבד שנציגי
הצרכנים לא יהיו פחות מחמשים אחוז"?

מר נוימן:

תחילה דברנו על 33 חברי מועצה, מהם שליש - היינו
11 חברים - נציגי הממשלה על כל משרדיה, ואילו
מתוך ה-22 הנוחרים, לפי הנוסח שאנו מציעים, 7 נציגים יהיו של הספקים
ו-15 של הצרכנים. אף אחד לא יעלה על דעתי שמתוך הספקים יותר מ-2-3
יכולים להיות נציגי "מקורות", כי בין הספקים בכללותם גם הרשויות
המקומיות.

ע. איכילוב:

אני מקבל הצעת היו"ר מר אבניאל, כי היא
עונה על בקשתי.

מר נוימן:

ברצוני להזכיר לחברי הועדה, שבאחת הישיבות
הוחלט ששנים מתוך 35 יהיו נציגי הסוכנות.
בענין זה יש הסתייגות.

א. תלמי:

אני מעמיד להצבעה הצעתי לחוסיף בסעיף ג' את
הפסקה: "ובלבד שנציגי הצרכנים במועצה לא
יהיו פחות מחמשים אחוז".

היו"ר ב. אבניאל:

ה צ ב ע ה

ב-5 קולות, וללא התנגדות - נתקבלה הצעת היו"ר מר אבניאל

מר וירשובסקי:

בסעיף ה' יש הסתייגות לחברי הועדה שרש ותלמי
המציעים לקבוע שמועצת המים מורכבת מנציגי צבור,
מנציגי ממשלה ומנציגי ההסתדרות הציונית העולמית ומוסדותיה, ובעקבות
קביעה זו - למחוק סעיף קטן(ה).

מ. אונא:

למי נוסחה זו אין כל מניעה שמחצית מספר נציגי
הצבור יהיו נציגי הסוכנות.

מ. אולמרט:

סעיף זה מכניס ערמול מוחלט, כי לפני רגע שקבענו
שלמחות 50 אחוז מחברי המועצה יהיו נציגי הצבור.
המחצית השנייה צריכה להיות מורכבת מנציגי הממשלה, והסוכנות היהודית.

ש. שורש:

אנו רואים בנציגי ההסתדרות הציונית וחקק"ל נציגי
צבור, והכוונה היא לשני נציגים של מחלקת החתישבות
וחקק"ל. אמר לומר באופן ברור, ששני נציגי ההסתדרות הציונית יכללו
במסגרת נציגי הצבור.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מעמיד להצבעה זו מול זו הצעת חברי הכנסת תלמי
ושרשוהצעה הנוסח המקורי של סעיף ה'.

ה צ ב ע ה

ב-5 קולות נגד 4 נתקבלה הצעת חברי הכנסת תלמי ושורש

הסתייגות לחברי הכנסת איכילוב ואונא

מ. אונא: לאחר שקבענו 3 סוגים: נציגי צבור; נציגי הממשלה, ונציגי ההסתדרות הציונית, איננו יכולים להפליש סוג אחד לסוג שני. לפי הנוסח המוצע, 2 נציגי ההסתדרות הציונית יכולים להיות על חשבון השליש של הממשלה, ויכולים להיות על חשבון הספקים.

מר וירשובסקי: אני הבינתי שמספר חברי המועצה הוא 35, מתוכם 2 נציגי ההסתדרות הציונית. נשארים 33 נציגים, המתחלקים לפי החלוקה שהוצעה. ובלבד שנציגי הצרכנים לא יהוו פחות מחמשים אחוז. שני נציגי ההסתדרות הציונית אינם יכולים לבוא על חשבון הצרכנים, במידה שיעברו על 50 אחוז.

ש. שורש: אני מציע שנקבע הגדרה מספרית: מספר חברי המועצה הוא 35, מהם 2 נציגי הסוכנות, 17 נציגי הצרכנים, 11 נציגי הממשלה ו-5 נציגי המפיקים.

היו"ר ב. אבניאל: בחלוקה זו יש לנציגי הצרכנים מיעוט. אבל אם צרכן הוא גם שליח הסוכנות, נציגי הצרכנים אינם מהווים מיעוט.

מר נוימן: האם מחלקת ההתיישבות היא ספק מיים? לפי דעתי היא צרכן מיים. לכך אפשר לומר: שני נציגי ההסתדרות הציונית, וביניהם בא-כוח המחלקה להתיישבות.

מ. אונא: הסוכנות היא מוסד מיישב, ועל כן נציגיה צריכים להכלל בין נציגי הממשלה.

א. תלמי: אני מציע שיהיה רק נציג אחד של הסוכנות, ואז מספר חברי המועצה יהיה 34, ונציגי הצרכנים יהיו מחצית מספר זה. אם הסוכנות תרצה, תוכל לשלוח כבא-כוח את נציג מחלקת ההתיישבות.
היו"ר ב. אבניאל: אני מעמיד להצבעה הצעת חברת הכנסת אמה תלמי.

ה צ ב ע ה

הצעת חברת הכנסת אמה תלמי - נתקבלה

היו"ר ב. אבניאל: בסעיף 107 יש הסתייגות לחברת הכנסת וילנסקה. אני מעמידה להצבעה.

ה צ ב ע ה

הסתייגות חברת הכנסת וילנסקה - נדחתה

מר וירשובסקי: בסעיף 108 יש הסתייגות לחבר הכנסת איכילוב.

ע. איכילוב: אני מציע בי בשנה הראשונה תתכנס המועצה לפחות אחת לחודש, שאם לא כן לא תוכל המועצה למלא את כל התפקידים המוטלים עליה על פי החוק.

ש. שורש: אני מוכן לקבל הצעת מר איכילוב בתיקון אחד: מועצת המים תקיים לא פחות מ-12 ישיבות בשנה הראשונה לאחר כינונה.

היו"ר ב. אבניאל: אני מציע לכתוב: מועצת המים תקיים לא פחות מ-12 ישיבות בשנה הראשונה ובלבד שמהחזק הזמן בין ישיבה לישיבה לא יהיה גדול מדי.

הצעת היו"ר ב. אבניאל - נתקבלה

מר וירשובסקי: בסעיף 109 מציעים חברי הכנסת אולמרט ושורש למחוק סעיף 109(5). כן מציע חבר הכנסת שורש למחוק סעיף 109(4).

מ. אונא: למעשה בתחילה הצענו שורה נוספת של ענינים שלגביהם אינה יכולה המועצה לאצול מסמכיותיה לוועדות. האחד מהם היה - קביעת אזורים. לכן אני מציע לצרף גם ענין זה.

היו"ר ב. אבניאל: אני חושב שאין התנגדות להצעה זו.

מ. אולמרט: אני מציע למחוק סעיף (5) - * קביעת כללים לחישוב הפצויים המגיעים מרשות מים". ענין זה איננו ענין עקרוני, והוא ניתן יותר לשפוטם של בעלי מקצוע.

ש. שורש: אני מציע למחוק סעיף (4) - "אשור מפעלים קיימים כמפעלים בהתאם לחוק". אני חושב שענין זה איננו צריך להיות נדון במועצה אלא בוועדה שתתמנה על ידי שר החקלאות.

מ. אונא: אני חושב שענין כה יסודי כמו אשור מפעלים אינו יכול להיות נתון בידי ועדה. ברור שועדת מומחים תכין את החמר למועצה, אבל המועצה היא אשר צריכה לאשר את המפעלים.

אשר לסעיף (5) - כל מה שנוגע לקביעת כללים יסודיים, ולא לפעולות שוטפות - צריך להיות בידי המועצה.

היו"ר ב. אבניאל: לי נדמה שהנוסחה המקורית טובה יותר מהצעתם של חברי הכנסת אולמרט ושורש, כי אם המועצה היא הקובעת, אין זאת אומרת שהיא אינה נעזרת בוועדות מומחים.

ע. איכילוב: בסעיף זה יש הסתיגות שלי, ואם התקבל הסתיגות זו, אין מקום להסתיגויות אחרות. הסתיגותי אומרת: סעיף 109 ינוסח כך: מועצת המים אינה רשאית להעביר לוועדה מועדונית הסמכות להחליט, לקבוע או לייעץ בשמה, וכל פעולה מטעמה טעונה אישור במליאתה".

מ. אולמרט: אני מציע לקבל הסתיגותו של מר איכילוב.

א. תלמי: אם רוצים לשחק את עבודת המועצה, צריך לקבל את הצעת מר איכילוב; כי אם היא תצטרך להחליט בכל, לא תעשה שום דבר, גם אם חשב באופן רצוף. אם אנו רוצים שעבודת המועצה תהיה פוריה, אנו צריכים לאפשר לה לאצול מסמכיותה לוועדות.

מ. אונא: במידה שאני זוכר, ישנם עוד כמה סעיפים שהמועצה צריכה לעסוק בהם. ברור שגם בין הסתיגויות אפשר למצוא סעיפים נוספים שהמועצה צריכה לדון בהם ולאשרם. אבל אין להוסיף את כל הסעיפים המוצעים בהסתיגויות. לכן אני מציע שנבדוק מחדש רשימת הענינים המוצעת בסעיף 109.

ש. שורש: אני חושב שתחילה עלינו להחליט בשאלה, אם המועצה יכולה לאצול מסמכיותה לוועדות. אם נחליט בחיוב, נקבע מה הם הענינים בהם אינה יכולה לאצול מסמכיותה לוועדות.

מ. אולמרט: אני מוותר על הסתיגותי להוציא - סעיף (4).

היו"ר ב. אבניאל: אני מעמיד להצבעה הסתיגות חבר הכנסת איכילוב.

ה צ ב ע ה

ברוב קולות נדחתה הסתיגות חבר הכנסת איכילוב

הסתיגות לחבר הכנסת איכילוב

היו"ר ב. אבניאל: אני מעמיד להצבעה הסתיגות חבר הכנסת אולמרט להוציא סעיף (5).

ה צ ב ע ה

הסתיגות חבר הכנסת אולמרט - נדחתה

הסתיגות לחבר הכנסת אולמרט

חברי הכנסת אולמרט ואיכילוב מציעים להסיף לרשימת העניינים בסעיף 109: הענקות מחוץ קרן האזון; הסמכת

היו"ר ב. אבניאל:

רשות מים אזורית".

מר נוימן:
אני חושב שרק המועצה יכולה להחליט בענין הסמכת רשות מים אזורית. מה שאין כן לגבי הענקות מחוץ קרן האזון. בענין זה יכולה להחליט ועדה. מדיניות הענקות והחקציב השנתי יקבעו על ידי המועצה, אבל הפרטים אינם שייכים למועצה, אלא לשר החקלאות או לאוצר.

ע. איכילוב:
המדובר בחלוקת סכום של 12-15 מליון לירות. אינני מוכן למסור חלוקת סכום זה לוועדת משנה של המועצה. אני מוכן להסכים שועדות יעבדו את הפרטים, אבל הן צריכות להביאם לאשור מועצת המים.

היו"ר ב. אבניאל:
אילו הייתי אני במקום הרוב והמשלה, לא הייתי מתנגד להצעה זו.

מר נוימן:
סעיף 93 קובע אופן חלוקת הכספים. ואני מסכים שבצוע סעיף 93 צריך להיות בידי המועצה. אבל יחד עם זאת אין לכבול ידיה של המועצה.

היו"ר ב. אבניאל:
אני מציע שנמסור למועצה קביעת כללים להענקות מחוץ קרן האזון.

ש. שורש:
אני מציע שנמסור למועצה קביעת כללים להענקות מחוץ קרן האזון בהתאם לסעיף 93.

הצעת חבר הכנסת שורש - נתקבלה

ע. איכילוב:
אני שומר לעצמי זכות לחזור לסעיף זה בישיבה הבאה.

היו"ר ב. אבניאל:
חברי הכנסת אונא ואיכילוב מציעים למסור למועצה קביעת כללים לחישובם של דמי מים.

אולם אני חושב שסעיף 109(6) הוא מפורט ומעשי יותר מהצעתם של חברי הכנסת אונא ואיכילוב.

א. תלמי:
אני מציעה לאחד סעיף (6) עם ההסתייגות של חברי הכנסת אונא ואיכילוב.

היו"ר ב. אבניאל:
אני מעמיד להצבעה הסתייגות חברי הכנסת אונא ואיכילוב למסור למועצה קביעת כללים לחישובם של דמי מים.

ה צ ב ע ה

הסתייגות חברי הכנסת איכילוב-אונא - נתקבלה

היו"ר ב. אבניאל:
חבר הכנסת איכילוב מציע להוסיף לסעיף 109: "קביעת נורמות וכללים לשימוש במים קביעת כללים לשעורי הפצויים המשתלמים באזור קיצוב קביעת כללים לרחבתם של רצועות מגן נקטת אמצעי חירום במקור. מים שנחלדלדל".

ע. איכילוב:
אני מוכן לוותר על סעיף 3 - קביעת כללים לרחבתם של רצועות מגן. אשר ליתר הסעיפים, ברור לי שאין לי רוב במועצת המים, גם כצרגן ומנקודת מבט של המשק הפרטי, גם כספק. אולם היות ואין חוק המבטיח פרופורציה מתאימה של הנציגים בוועדות, ברור מעל לכל ספק שלא בכל הוועדות ישותף נציג שלי. אם המועצה תאצול סמכות לוועדה להחליט על חלוקת כמות המים, לא יהיה בוועדה זו נציג של 17 אלף חקלאים. לכן אני מציע שסעיפים אלה יכללו בסמכות המועצה והמועצה לא תוכל להעבירם לוועדות.

מר נוימן:

אני מקבל טענתך ביחס לקביעת כללים בשימוש המים. כללים אלה צריכה לקבוע המועצה. אבל לא כן לגבי הנורמות. כאשר יקבעו הנורמות לאדמות פ"ח, מר איכילוב לא יופיע כנציג התאחדות האכרים, אלא כנציג פ"ח. משרד החקלאות מקיים תחנות נסיונות אזוריות לבדיקת נורמות המים הדרושות לכל גידול. אני מניח שעל פי בדיקות אלו ייקבעו הנורמות. לכן אני מציע שלא לקשור ידי הממשלה לגבי הפרטים. קביעת הכללים לחלוקת המים צריכה להיות בידי המועצה. אבל קביעת הפרטים המספריים, אפשר למסור לוועדה.

מ. אולמרט:

אני מציע להחליט, כי הוועדה/כיננו את החמר לאשור המועצה.

מ. אונא:

לפי דעתי, קביעת כללים לשעורי פצויים הוא דבר חד-פעמי ויש למסור אותו למועצה. 3 הסעיפים האחרים המוצעים על ידי מר איכילוב, אין הצדקה למסור אותם למועצה.

היו"ר ב. אבניאל:

לי נדמה ששני הסעיפים החשובים ביותר מבין הסעיפים המוצעים על ידי מר איכילוב, שצריכים להיות בסמכות המועצה, הם הסעיפים א' ו-ב': קביעת נורמות וכללים לשימוש במים וקביעת כללים לשעורי הפצויים המשתלמים באזור קיצוב. לכן אני מציע להוסיפם לסעיף 109.

נתקבלה הצעת היו"ר ב. אבניאל להוסיף-סעיפים א' ב' מהסעיפים המוצעים על ידי מר איכילוב לסעיף 109.

היו"ר ב. אבניאל:

בסעיף 110 הסתייגות לחברי הוועדה אולמרט איכילוב: להוסיף - החלטותיה ומסקנותיה של ועדה אזורית טעונות אישור מליאת מועצת המים.

ע. איכילוב:

בסעיף 111 נאמר, שסמכויותיה של ועדה אזורית נוגעות לאזתו אזור בלבד, והועדה האזורית אינה יכולה לחייב את כל הארץ. דבר זה ראוי להערכה. אולם כידוע ישנם אזורים שבהם יש סקטור אחד וישנם אזורים מעורבים. אם באזור מעורב יש לסקטור אחד 80 אחוז ולסקטור שני 20 אחוז, לאחרון לא תהיה כל השפעה.

שנית, האם יודעים אנו מהו אזור? יכול להיות שאזור אחד יכלול מחצית הארץ. לכן אני מציע שהחלטותיה ומסקנותיה של ועדה אזורית יהיו טעונות אישור מליאת מועצת המים.

היו"ר ב. אבניאל:

אלה המתנגדים להצעתך, חוששים שמא נכביד על ידי כך על עבודת המועצה. אבל היות והערותיך הן נכונות, הייתי מציע שנקבע: אם חלק מחברי המועצה דורשים זאת, יוב או החלטות הועדה האזורית לאישור המועצה.

מר נוימן:

ישנם דברים שכולנו מעוניינים שיהיו בסמכותן של הוועדות האזוריות, ואין להביא כל ענין לאשור המועצה. להפך, תפקידה של הועדה האזורית הוא לעסוק בעניינים הנוגעים לאותו אזור. אני מציע, שמועצת המים שתאציל מסמכויותיה לוועדה האזורית, תהא רשאית להחליט מה הם הדברים שבהם הועדה אינה יכולה להחליט ללא אישור המועצה.

מ. אונא:

אני חושב שאין טעם להקים ועדה אזורית, אם כל החלטותיה טעונות אישור המועצה. אבל אם החברים רוצים לסייג החלטות הועדה האזורית, אני מציע לקבוע, כי החלטות הועדה האזורית טעונות אישור מועצת המים אם שליש מחברי מועצת המים דורשים זאת.

ע. איכילוב: בעקבות דברי מר נוימן אני מציע להוסיף בסעיף 111 את הפסקה: המועצה יכולה שלא לאצול מסמכיותיה לועדה האזורית בכמה וכמה ענינים.

ש. שורש: אני מציע להשאיר את הסעיף כפי שהוא מנוסח. באשר המועצה תרכיב את הועדות, תקבע את סמכויותיהן.

היו"ר ב. אבניאל: אני מעמיד להצבעה את הצעתי.

ה צ ב ע ה

הצעת היו"ר ב. אבניאל - נתקבלה

הסתייגות לחבר הכנסת שורש

היו"ר ב. אבניאל: ההסתייגות הבאה של חבר הכנסת שורש - למחוק את המלים "ובלבד שמספרם של הראשונים יהיה גדול משל האחרונים".

אני מעמיד להצבעה הסתייגות זו.

ה צ ב ע ה

הסתייגות חבר הכנסת שורש - נדחתה

הסתייגות לחבר הכנסת שורש

היו"ר ב. אבניאל: בסעיף 112 הסתייגות לחבר הכנסת וילנסקה. אני מעמידה להצבעה.

ה צ ב ע ה

הסתייגות חברת הכנסת וילנסקה - נדחתה

היו"ר ב. אבניאל: לסעיפים 113-118 איך הסתייגויות. אני מעמידם להצבעה.

ה צ ב ע ה

הסעיפים 113-118 - אושרו

היו"ר ב. אבניאל: נסיים את הדיון בחוק המים בישיבה הבאה.

ישיבה זו נעולה.
